

EDU-UWEM OWO-ABASI KE UFỌK YE KE UFỌK-ABASI

Ñwed Mbon Ephesus 6:1-4

ỌYỌHỌ UKPEP-ÑKPO 356

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Nditọ ekop uyo mme ete ye mme eka mbufo ke Ọbọñ; koro emi enende.” (Ñwed Mbon Ephesus 6:1).

Ñkop-uyo Nnọ Mme Ete Ye Mme Eka

“Nditọ, ekop uyo mme ete ye mme eka mbufo.” Didie ke oro ọsọñ akan nditọ ndinam! Mmọ ekeme ndinọ ediwak mfaña man ekunam se mme ete ye mme eka eyomde mmọ enam. Mmọ esuk eyom ndinam ñkpọ ke usuñ idem mmọ. Ke ediwak idaha ekere ete mmimọ imọdiọñọ ñkpọ ikan mme ete ye mme eka mmimọ, enyuñ ekere ete ke mme ete ye mme eka edu uwem ke ñkani ido.

Edi Iko Abasi ọdọhọ ete: “Nditọ ekop uyo mme ete ye mme eka ke Ọbọñ: koro emi enende.” “Ke Ọbọñ.” Edieke mme ete ye mme eka mbufo edọhọde mbufo enam mme ñkpọ eke Jesus miyomke mbufo enam, inaha nte mbufo ekop enọ mmọ. Edi ọfọn ndikop uyo nnọ mme ete ye mme eka emi enamde se inende.

“Kpono usọ ye uka (emi edi akpa ibet eke asañade ye uñwọñọ), man ọkpọfọn ye afo, afo okponyuñ odu uwem ebighi ke isọñ” (Ñwed Mbon Ephesus 6:2, 3).

Nditọ Emi Ekopde Inemesit

Abasi ọmọfiọk se inamde mme owo ekop inemesit, enye onyuñ oyom ikọt Esie edu ke inemesit. Nditọ emi esañade kpukpru ini ke usuñ idem mmọ inyeneye inemesit. Mmọ emi eketimde etunọ toto ke ini uyen man mmọ efiọk usuñ nte ekponode mme ete ye mme eka mmọ ye nte mmọ ekpefonde ido minyuñ ibukke ibuk ye owo ekededi etim ekop inemesit ekan mmọ eke esuk ekade iso ndinam se mmọ emade. Nte afo emekere ete ke eyenọwọñ emi odukde idiọk usuñ man enye etiene usuñ idem esie enyene inemesit?

Kere nte minemke mmọ eken ndisik mkpere eyenọwọñ ntut-uọñọ, emiom ye mfaña. Solomon ọkọdọhọ ete: “ENYENE-IBUOT eyen adat ete esit: edi ndisime eyen edi mfuhọ eka esie” (Mme Ñke 10:1). Enyene-ibuot eyen edi enye emi osukde ibuot ọnọ Iko Abasi onyuñ okponode ete ye eka esie. Ndisime eyen edi enye emi mikopke item Abasi ye eke owo.

Abasi ke esese kpukpru se nnyin inamde. Enye ekpeme nditọwọñ onyuñ ọdọñ mme angel ukpeme Esie ndikpeme mmọ; edi edieke mmọ ekade iso ndisọñ ibuot enyene nditọ mmọ ufen. Mmọ ebọ ufen ke ererimbot emi; onyuñ edieke mmọ mikabakere esit, mmọ eyebọ akakan ufen ke ini mmọ edade ke iso Ebierikpe ofuri ererimbot.

Mme ete ye mme eka enyene ndikpep nditọwọñ nte mmọ ekpesukde ibuot. Nditọwọñ imanake ye nti edu uwem. Isaiah, anditiñ ntiñ-nnim ikọ ọkọdọhọ ete: “Kpukpru nnyin idiyo nte erọñ” (Isaiah 53:6); ñko Andiwet, Psalm ọdọhọ ete: “Mmọ edue toto ke ini mmọ ekemamana” (Psalm 58:3). Ana nte ekpep nditọwọñ ke ufọk ndikpono unen mmọ eken nnyuñ nsuk ibuot nnọ mme ewuhọ. Mmọ eke minyeneye ukpono inọ mme item mme ete ye mme eka inyuñ ikemeke ndinyene ukpono nnọ mme mbet obio ye eke Abasi.

Kpa Jesus, Eyen Abasi, ke ini Enye ekedide ke isọñ nte owo, ama osuk ibuot ọnọ ete ye eka Esie eke ererimbot emi. Enye ọkọnọ nnyin uwut-ñkpọ nte nnyin ikpedude uwem. Ndusuk nditọwọñ ekere ete ke mme imọ imọsọñ ikaha ke esim isua duopeba ndisuk ibuot nnọ mme ete ye mme eka mme ndibọ ufen ke ubọk mmọ. Ke ini Jesus ekedide eyen isua duopeba eke kut Enye ke Itie-ukpono Abasi nte enemede nname ye mme andikpep mme Jew abaña mme ukpep-ñkpọ ke Ñwed Abasi. Ama etifiñ ọnọ eka Esie ete ke ana nte inam utom Ete Imọ emi odude ke Heaven, koro emi ekedide ata akpan ñkpọ. Nte ededi Enye ama asaña ye Mary ye Joseph ọsuhọre aka ke Nazareth, “onyuñ osuk ibuot ọnọ mmọ” (Luke 2:51).

Ibet Emi Enọde Mme Ete Ye Mme Eka

Mme ete ye mme eka eyenọ Abasi ibat ebaña nte mmọ Ekedade nditọ mmọ usuñ. Mmọ ñko, enyene mbet eto Abasi: “Ndien mbufo mme ete, ekufiomo nditọ; edi ekama mmọ ke ntunọ ye item Ọbọñ” (Ñwed Mbon Ephesus 6:4). Edi utom mme ete ye mme eka ndinam nditọ mmọ ekop item; edi ana nte mmọ enam ntre suñ-suñ, enyuñ etunọ mmọ ye ima ke esit mmọ.

Ke ini Abasi ekemekde Abraham ete edi ete kpukpru ubon mme Jew, Enye ama okut ata eti edu uwem ke enye eke ediñwamde ndida ñtòñò idut oro. Enye ọkọdọhọ ete: “Koro mmemek enye, kpañ enye ekpeteme nditọ esie ye ufọk esie eke editienede enye, ete ekpeme usuñ Jehovah, ndinam se ifọnde inyuñ inende; kpañ Jehovah akpada kpukpru se ọkọdọhọde abaña Abraham ọsọk enye” (Genesis 18:19).

Nditọ emi mme ete ye mme eka efiọkde Abasi ekeme ndinọ mmọ uñwam eti-eti ke ndikpep Edisana Ñwed Abasi ọtọ kiet ndinyuñ ndiana ye mmọ ke ndikop Uyo Abasi. Nditọ ye nditọ-nditọ Abraham ema eñwam enye ndinam uduak Abasi ke ndisuk ibuot nnọ enye ye mme ewuhọ Abasi ñko.

Ndibiet Ererimbot

Ediwak ini nditọwọñ ekere ete ke ndinyene ifiọk ñwed, nditie nte mme mkparawa eke esañade ye mmọ eka ufọk ñwed edi ata akpan ñkpọ ke uwem mmọ. Ido edisine ñkpọ akabare edi ata akpan ñkpọ ñko. Mme ñka ererimbot, mme mbre, ufọk-mbre, ye usọrọ etap ediwak mkparawa ekpọñ ikọ Abasi. Mmọ enyene udọñ ndiwọrọ etop ke ererimbot, ediwak ini mme ete ye mme eka eñwam mmọ ndinam ntre. Ediwak mme eka emek ndisine ñkañi ọfọñ man nditọ iban mmọ ekeme ndisine mbufa edisine-ñkpọ. Mme ete ye mme eka etuk idem mmọ etre ndinyene ediwak ñkpọ man enọ nditọ mme ñkpọ uwem emi.

Nso idi akakan ñkpọ ke uwem emi? Okposuk edi nte mme ete ye mme eka nnyin mikpọnọhọ nnyin baba eti ñkpọ kiet ke uwem emi, edieke mmọ ekpọñde eti uwut ñkpọ edu uwem nditọ Abasi ke esit akpanikọ ye mbuọtidem ke Ikọ Abasi enọ nnyin, nnyin ikpoyomke udeme eke okponde akan oro. Uwem emi, ukpono ye ntañidem esie eyebe efep usọp-usọp. Se nnyin inyenede ito ima Abasi ke esit nnyin edi ñkukure se idibighide ke nsinsi.

Itie Edikpono Abasi Ke Ufọk

“Ufọk eke ebọñde akam ọtọ kiet edu uwem ọtọ kiet,” edi se esiwakde nditiñ. Ndikpono Abasi ọtọ kiet nnyuñ ñkpep ñkpọ ke ñwed Abasi enyene inem eke owo mikwe ke ebiet efen. Abasi ọdọdion ukpono Abasi ke esit ufọk koro edi nnen-nnen usuñ ndisuk ibuot nnọ uduak Abasi. Abasi ọkọnọ item ebe ke ubọk Moses ete: “Mbufo enyuñ eda mmọ eteme nditọ mbufo, enyuñ edọhọ ebaña mmọ ke ini afo etiede ke ufọk fo, ye ke asañade ke usuñ, ye ke anade ke isọñ, ye ke edemerede ke idap” (Deuteronomy 11:19). Edi edikpep Ikọ Abasi ke ufọk ikemke. Ana eda nditọwọñ eka ukpep-ñkpọ ke ufọk Abasi. Kpa ke idem ini uyen, nditọwọñ ukpep-ñkpọ eti eti ke ini edade mmọ eka ke ederi ikpọ owo, edidiọñ Abasi onyuñ ọsuhọ ye mmọ.

Ke ini Joshua ọkọnọde nditọ Israel item, nditọwọñ ema edu do ñko. “Ndien ikọ ndomo kiet eke Joshua mikotke ke iso ofuri esop Israel, ye iban, ye nditọwọñ, ye isen owo emi esañade ke otu mmọ” (Joshua 8:35). Se nte mme owo ekedatde esit ke ini Abasi akañwañade mme edidiọñ Esie ọduok ke mme uwa mmọ! “Koro Abasi akanamde mmọ edara akamba idara: iban nde, ye nditọwọñ enyuñ edara: ndien mmọ ekop mkpo idara Jerusalem anyan ebiet” (Nehemiah 12:43).

Jesus oyom ñkpri nditọ ke utom Esie. Enye ọkọdọhọ ete: “eyak ñkpri nditọ etiene Mi; ekukpan mmọ: koro Obio Ubọñ Abasi edide eke oruk emi” (Mark 10:14). Edieke ñkpri nditọ edide akpan ñkpọ enọ Jesus, kere se ndien nte akpanade mmọ etim ekpeme idem mmọ ke ufọk Abasi. Enye amama mmọ onyuñ oyom mmọ eduk edi; edi mmọ enyene ndikpono ufọk Abasi Esie. Ana mmọ etie suñ-suñ ekunyuñ esaña ekanade ufọk Abasi ke ini owo kiet adade usuñ ke akam ofuri ufọk. Enye etiñ ikọ ọnọ Abasi, ndien mmọ enyene ndibọñ akam ñko.

Ini kiet ndiọi oku ema eyom ndimum Jesus, koro ediwak owo ema ekpọñ Itie-ukpono Abasi. Edi ediwak nditọwọñ emi ekemade Jesus ema edu ke Itie-ukpono Abasi, ndien mmọ ekwọ ikwọ, ete “Hosanna enyene Eyen David.” Emi ama esin mme oku eyat esit eti-eti, edi Jesus ọdọhọ mmọ ete: “Nte akanam mbufo ikotke se ewetde ete, Afo osio itoro eke ọfọnde ama ke inua nsek-nditọ ye mme awap-eba?” (Matthew 21:15, 16). Nditọwọñ ema enọ Jesus ukpono ekan nte ikpọ mme okpono Abasi ekenamde.

Ediwak ini nti nditọ mbuọtidem ema eda mme ete ye mme eka mmọ esọk Jesus. Eyenọwọñ ekeme ndibọ erinyaña ke Ufọk Ukpep-ñkpọ Abasi, ndien ke osimde ufọk etiñ ọnọ ete ye eka abaña idara emi enye enyenede. Ndien enye ọbọñ akam abaña ete ye eka esie. Abasi okop akam mbuọtidem emi ekpri eyen ọdọñde onyuñ ọbọrọ akam oro. Ekese ini mme idiok owo ekpañ utọñ mbuk ekpri eyenọwọñ emi ebañade Jesus ke ini minọhọ ñkpañ-utọñ ke eke ikpọ owo. Se nte ido eyenọwọñ edide akpan ñkpọ! nnyuñ se oruk ikpọ ñkpọ eke enye ekemede ndinam ke ini enye odude uwem ọnọ Jesus!

MME MBUME

1. Nso idi mbet emi Abasi ọ̀nọ̀de nditọ̀wọ̀n?
2. Nso idi eńwọ̀nọ̀ eke Enye ọ̀nọ̀de ke ńkọp-uyo?
3. Ewe nditọ̀wọ̀n enyene inemesit?
4. Ke mmọ̀n ke enyene ndibem iso ńkpep nditọ̀wọ̀n ndikpono mbet ye ewuhọ?
5. Inam didie ifiọk ite ke Jesus ama osuk ibuo ọ̀nọ̀ ete ye eka Esie?
6. Nso idi mbet emi Abasi ọ̀nọ̀de mme ete ye mme eka?
7. Nso ńkpọ idu ke ufọk ńwed emi ekemedede nditap eyenọ̀wọ̀n ńkpọn Abasi ke enye mitimke ikpeme?
8. Nso idi akakan inyene nnyin ke uwem emi?
9. Nso ke Jesus eketiń abañá ndiyak ńkpri nditọ̀ edi?
10. Nso ńkpọ ke nditọ̀wọ̀n emi efiọkde Abasi ekeme ndinam nnọ mme ete ye mme eka mmọ?